

Peter Cuijpers

David en Goliath

1 Samuel 17:1-58

De Filistijnen¹ waren weer eens komen opzetten met hun leger. Ze verzamelden zich te Socho, dat tot Juda behoorde (vs. 1). Socho lag in het Westen van het bergland van Juda. De Filistijnen waren dus over de landgrens van Israël binnengedrongen. De geschiedenis waarmee we ons bezighouden is tot onze lering geschreven (zie 1 Kor. 10:11; Rom. 15:4). Als we lezen dat de Filistijnen het land van Israël waren binnengetrokken, dan kunnen we ons meteen de vraag stellen: Hoever hebben wij de ‘Filistijnen’ in *ons* land laten binnendringen? Socho behoorde tot Juda. Juda betekent lof of lofprijzing. Als de Filistijnen voet aan de grond krijgen in onze gemeenten, gaat dit ten koste van de lof die God toekomt. Lofprijzing maakt dan plaats voor woordenstrijd, en blijdschap en vrede verandert in vrees en onrust.

---

¹ De Filistijnen zijn een beeld van mensen die zich op het christelijk erf bevinden, maar niet opnieuw geboren zijn. Zij hebben Gods Geest niet, en worden ‘onbesnedenen’ genoemd (Richt. 14:3; 15:18). Zij zijn niet door de Jordaan getrokken en zijn ook niet in Gilgal geweest (de plaats van de besnijdenis), toen zij het land Kanaän binnentrokken. Het zijn mensen in het vlees, die Christus niet toebehoren (Rom. 8:8-9). Volgens Amos 9:7 kwamen de Filistijnen van het eiland Kaftor, dat is Kreta. Zij zijn via de Middellandse Zee in de richting van Egypte getrokken en van daaruit het land Kanaän binnengekomen. Dat zij niet door de Jordaan zijn getrokken, betekent in geestelijke zin dat zij niet met Christus gestorven en opgestaan zijn. Via een ‘eigen weg’ zijn ze het land Kanaän binnengetrokken (zie Ex. 13:17). Dat was een korte weg van elf dagen, zonder het vlees in de dood te moeten brengen. De Filistijnen waren een van de ergste vijanden van het volk van God. Zij zorgden ervoor dat er in de dagen van Saul geen wapens waren in Israël (1 Sam. 13:19-22).

Een ruig gebied of een vruchtbare akker?

De Filistijnen legerden zich te Efes-Dammim tussen Socho en Azeka. Efes-Dammim betekent: bloedrand of einde van het bloedvergieten. Het lag tussen Socho (ruig) en Azeka (omspitten). Mogelijk een ruig gebied dat niet was ontgonnen!

De gemeente te Korinthe wordt vergeleken met Gods akker (1 Kor. 3:5-9). Gods akker moet omgespit, beplant en begoten worden. Het is nooit Gods bedoeling dat Zijn land ruig en onvruchtbaar blijft. De Heere Jezus zegt dan ook: *'Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent'* (Joh. 15:8).

Wie zal het Palestijnse vraagstuk oplossen?

De Filistijnen waren het land Israël binnengedrongen. In het licht van het Palestijnse² vraagstuk van vandaag, is er weinig in te brengen tegen Israëls nederzettingenbeleid. Het is Gods land, en het behoort toe aan Israël. Er is dan ook geen sprake van landjepik door Israël. Tegenwoordig is het beleid van de overheid daar niet zo duidelijk: enerzijds lijkt het Joodse nederzettingen te versterken, anderzijds zijn er signalen dat men het gebied wil opgeven voor een Palestijnse staat. Mocht het voor u/jou nog niet duidelijk zijn? Het Palestijnse vraagstuk kan door mensen niet worden opgelost! Dat gebeurt bij de wederkomst van de Heer Jezus in heerlijkheid. En alles wijst erop dat dit geen honderd jaar meer gaat duren!

David was geroepen om het werk dat Saul begonnen was, maar dat hij wegens zijn ongehoorzaamheid niet kon beëindigen, voort te zetten en tot een goed einde te brengen. Dit werk bestond in de onderwerping van alle vijanden van Israël. Tot zijn dood toe heeft David met deze machtige vijanden moeten strijden, maar in Gods kracht overwon hij ze allemaal. Door zijn overwinningen heeft hij ook de vrede verzekerd voor zijn zoon Salomo.

David en Salomo zijn samen een type van Christus, de ware Koning van Israël. Als Christus terugkomt, rekent Hij *net zoals David* af met alle vijanden van het volk

---

² De Palestijnen zijn geen directe nakomelingen van de Filistijnen. De Filistijnen kwamen oorspronkelijk van Kreta (Europa), terwijl de wortels van de Palestijnen in Arabië liggen; het zijn Arabieren. Zij kunnen dan ook geen aanspraak maken op het land Israël, met het argument dat zij nakomelingen zouden zijn van de Filistijnen. (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Filistijnen>)

Israël (zie o.a. Psalm 2:9 en Psalm 83). Daarna zal Psalm 85 in vervulling gaan, als Hij Zijn aardse volk invoert in de vreugde en de zegen van het duizendjarig Vrederijk, waarin Hij *net zoals Salomo* zal heersen als de Vredevorst.

Het Eikendal

‘Maar Saul en de mannen van Israël verzamelden zich en sloegen hun kamp oplegerden zich in het Eikendal. Vervolgens stelden zij zich tegenover de Filistijnen op voor de strijd’ (vs. 2).

De terebint (Hebr. elah) lijkt op een eikenboom en groeit op ruige, rotsachtige plekken. De elah is verwant aan 'el', een algemeen woord voor 'sterk', 'machtig', 'God'. Als we ons legeren om de strijd met de vijand aan te gaan, is er geen betere plek dan het Terebintendal of Eikendal. We vertrouwen niet op eigen kracht, maar sterken ons in de Heer en in de kracht van Zijn sterkte (Ef. 6:10).

Laten we echter niet dezelfde fout maken als het volk Israël. Het innemen van een bepaalde positie die naar Gods gedachten is, is geen garantie dat we de overwinning al in handen hebben. Integendeel, als die positie niet gepaard gaat met geloofsgehoorzaamheid, zullen we smadelijk de nederlaag lijden (zie Num. 13; 14:39-45; Joz. 7:1-5).

Wie durft de strijd met Goliath aan?

Zodra de Filistijnse reus Goliath op het strijdtoneel verscheen en zijn grote mond opende, waren koning *Saul* en heel Israël ontsteld en werden zeer bevreesd. Saul wordt hier als *eerste* genoemd, en daarna heel Israël. Saul was de gezalfde koning, die de Heere God op aarde vertegenwoordigde. Zoals we dat vandaag zo mooi zeggen: hij had een voorbeeldfunctie, en had het goede voorbeeld moeten geven. De koning had grote invloed op het volk, positief of negatief.

Laten we maar positief beginnen. Vroeger, toen Gods Geest nog vaardig werd over Saul, nam hij de leiding in de strijd en sprak hij het angstige volk moed in (zie 1 Sam. 11:4-15). Maar dat was verleden tijd. Nadien was er het een en ander gebeurd, waar we nu niet op ingaan. Het gevolg daarvan was dat Gods Geest van hem was geweken. Om het nog dramatischer te maken: soms kwam er een boze geest over hem en die joeg hem angst aan (1 Sam. 16:14, 23). Van de eens zo moedige Saul was niets overgebleven. Een angsthaas, die niet de moed en het geloof had om zélf

de strijd met de reus aan te gaan. In plaats daarvan beloofde hij de man die het wel aandurfde, grote rijkdom en zijn dochter als vrouw (vs. 25). Dus een koning die weinig respect afdwong! En ondanks Sauls aanlokkelijke aanbod was er niet één man te vinden die zijn leven op het spel wilde zetten.

Gelukkig had zich iemand bij dit angstige en ongelovige gezelschap gevoegd, die wél op de Heere vertrouwde en de strijd met Goliath durfde aangaan: David, een man naar Gods hart. Omdat Saul grote rijkdom en zijn dochter aanbood? Nee, dit soort zaken gaven bij David niet de doorslag; hij streed voor Gods eer; en de smaad die God en Zijn volk was aangedaan, maakte hem strijdlustig. Hij was met heilige toorn vervuld en kon niet wachten om die lasteraar een kopje kleiner te maken. En Saul? Hij had slechts een woord van ontmoediging voor David (vs. 33). Het geloof laat zich echter niet ontmoedigen (vs. 34-37). Toen Saul merkte dat David vastberaden was, bekleedde hij hem met zijn eigen kleren en deed hem zijn wapenrusting aan (vs. 38). David ontdeed zich er snel van, want daarin kon hij niet lopen (vs. 39). Hij had Sauls wapenrusting niet nodig; hij vertrouwde op zijn eigen wapens. Gewapend met zijn herdersstaf, de slinger en vijf gladde stenen ging hij op de vijand af (vs. 40).

Onze strijd

De strijd van David tegen Goliath is een beeld van de overwinning van de Heere Jezus over de duivel. Zoals David Goliath met zijn eigen zwaard doodde, zo heeft Christus namelijk door de dood te niet gedaan hem die de macht over de dood had, dat is de duivel (Hebr. 2:14-15).

Het is prachtig om ons met typologie bezig te houden, maar soms vergeten we de praktische toepassing voor onszelf. Ook wij hebben te maken met vijanden waartegen we moeten strijden. Dan kijken we niet naar David als een type van Christus, maar als één van de geloofshelden uit het Oude Testament. Wat kunnen *wij* van David leren? Hoe gaan *wij* om met afwijzing, kritiek en ontmoediging? Welke wapens gebruikte *wij*? Hoe gaan *wij* af op de vijand? Enzovoort.

De wapenrusting van God

Paulus schrijft in zijn brief aan de Efeziërs dat onze strijd niet is tegen vlees en bloed, maar tegen de *geestelijke* machten (Ef. 6:12). Hij roept ons op de hele wapenrusting van God aan te doen (vs. 13-17). Saul bood David zijn wapenrusting aan. David had echter zijn eigen wapens! De wapens van onze strijd zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God (2 Kor. 10:4).

Saul is een type van de mens in het vlees. We kunnen dan ook zeggen dat Sauls wapens vleselijk waren, daarin kon David niet lopen! David had veel krachtiger

wapens; hij had zijn herdersstaf en hij was geoefend in het hanteren van de slinger. Hij had zijn slinger en vijf gladde stenen uit de beekbedding, méér had hij niet nodig om de strijd met de reus aan te gaan. De beekbedding (met het stromende water) spreekt van Gods Woord waaruit deze stenen zijn gehaald. Paulus sprak in de gemeente liever vijf woorden met zijn

verstand dan tienduizend woorden in een vreemde taal (1 Kor. 14:19). Anders gezegd: in de gemeente zijn vijf woorden vanuit Gods beekbedding (de Bijbel) doeltreffender dan onverstaanbaar gebrabbel waardoor niemand wordt opgebouwd!

Charismatische broeders hebben aan de wapenrusting van God nog een extra wapen toegevoegd: het spreken in tongen. Of zoals sommigen zeggen: de taal van de engelen. Wil je geestelijke machten écht kunnen bestrijden, dan is dit wapen onontbeerlijk! Maar waar staat dit in de Bijbel? Als dit wapen werkelijk zo belangrijk zou zijn in de geestelijke strijd, waarom heeft God het dan niet vermeld bij Zijn wapenrusting in Efeziërs 6?

We moeten niets bedenken *boven* wat er geschreven staat (1 Kor. 4:6b). Er staat nergens geschreven dat we ons van tongentaal moeten bedienen in de geestelijke strijd. Dat deed Jezus niet, dat deed Petrus niet, dat deed Paulus niet, dat deed... niet. Toen Petrus, met de beste bedoelingen, Jezus bestrafte en van het kruislijden wilde afhouden, zag de Heer meteen wie er achter zijn woorden zat. Er waren maar vijf 'gladde stenen' nodig om de vijand het zwijgen op te leggen: '*Ga weg achter Mij, satan*' (Matt. 16:23). Helder, verstaanbaar en doeltreffend! Hoe lief ik mijn charismatische broeders ook heb, in de wapenrusting die zij mij aanreiken kan ik niet gaan!

Reuzen

Reuzen zijn indrukwekkend en intimiderend. Als je ermee wordt geconfronteerd, is je eerste reactie *angst*. Je krijgt een brok in de keel en verstijft. Naar de mens gezien heb je immers geen schijn van kans tegen een reus. En wat doe je dan? Als je van de eerste schrik bent bekomen, ga je de confrontatie uit de weg. Dat is dus het tegenovergestelde van wat David deed. Wat onderscheidde David van de rest? Lees de psalmen van David en je krijgt het antwoord! David vreesde de HEERE. De HEERE en David gingen vertrouwelijk met elkaar om. Davids ogen waren voortdurend gericht op de HEERE (Ps. 25:14-15).

Zien we het verschil met Saul en het volk? Hun ogen waren voortdurend gericht op de reus Goliath, maar die van David op de Heere Zelf. David had zijn vertrouwen op God gesteld en niet op zichzelf of iemand anders. De HEERE, Die hem uit de klauwen van de leeuw en uit de klauwen van de beer had gered, *Die* zou hem ook redden uit de hand van deze Filistijn (1 Sam. 17:37). Dat is geloofstaal!

Wat zijn jouw *reuzen*? Dat kan een gewoonte, een verleiding of een bepaalde zonde zijn. Dag in, dag uit wordt je uitgedaagd om de strijd aan te gaan. Maar het kan net zo goed een persoon zijn, iemand die je uitdaagt om de strijd over God en je geloof aan te gaan. Als het goed is hebben we daar geen angst voor, maar het wordt een ander verhaal als er plotseling een 'reus' voor je staat. Iemand die hoog opgeleid is en zichzelf rekent tot de intellectuele elite. Denk aan wetenschappers, doctoren, theologen. Ze lopen te koop met hun titels, diploma's en hun CV. Hun wapenrusting hangt vol met indrukwekkende onderscheidingen. Op hautaine wijze wordt je geïntimideerd en uitgedaagd om de strijd met hen aan te gaan. Angst grijpt je bij de keel! Nu zijn er drie natuurlijke reacties bij angst:

1. Vluchten: het gevaar ontlopen.
2. Vechten: het gevaar bestrijden.
3. Bevriezen: het gevaar heeft zo'n impact op je dat je verstijft.

Als je het aandurft de strijd met een reus aan te gaan, maak dan niet de fout om eenzelfde soort wapenrusting aan te trekken als de reus. Doe ook geen wapenrusting van iemand anders aan, waarin je niet kunt lopen. Dan moet je het onderspit delven. Maar oefen jezelf met de wapens die God je heeft gegeven; in het geval van David was dit een herdersstaf en een slinger. Zorg dat je vijf gladde stenen uit de 'beekbedding' in je herderstas – je hart – hebt, en ga in de kracht van de Heer de strijd met de reus aan. De reuzen zullen je intimideren, kleineren en bespotten, als ze zien dat je hen met deze 'primitieve' wapens tegemoet treedt.

Trek je er niets van aan; niet vluchten, niet bevriezen maar *vechten*. Je zult zien dat één steen, met volle kracht gegooid, voldoende is om de reus te verslaan.

*Ik bouw op U, mijn Schild en mijn Verlosser.
Niet eenzaam ga ik op de vijand aan.
Sterk in Uw kracht, gerust in Uw bescherming.
Ik bouw op U en ga in Uwe naam.*

(Opwekking 124:1)
